

Sygn. akt **III AUa 579/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Sawińska (spr.)

Sędziowie: SSA Jolanta Cierpiał

del. SSO Renata Pohl

Protokolant: st.sekr.sąd. Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2017 r. w Poznaniu

sprawy **K. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji K. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 29 grudnia 2015 r. sygn. akt IV U 2339/15

oddala apelację.

del. SSO Renata Pohl	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiał
----------------------	--------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29.09.2015r. organ rentowy zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przeliczył emeryturę K. M. . Stwierdził ,że po korekcie kapitału początkowego i po waloryzacji emerytura wynosi od 01.07.2015r. 3842,44zł. Jest zatem niższa niż wypłacana odwołującej wcześniejsza emerytura , która po waloryzacji od 01.03.2013r wynosiła 4724,83zł.z tego względu pozwany zawiesił wypłatę przeliczonej emerytury jako świadczenia mniej korzystnego.

K. M. w odwołaniu od w/w decyzji do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze domagała się jej zmiany podnosząc ,że odmowa uwzględnienia okresu opieki nad dziećmi w decyzji odnośnie emerytury naliczonej pod symbolem (...) jest niezgodna z wymienionymi przez odwołującą art.2, 32ust.1i2 oraz art.64ust. 1 i 2 w zw. z art.31 ust.3 Konstytucji RP.

Pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2015 r. odwołanie oddalono.

U podstaw powołanego rozstrzygnięcia leży następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

K. M. ur. (...) decyzją z dnia 13.08.2008r. znak (...) od dnia 01.05.2008r. uzyskała prawo do wcześniejszej emerytury przyznanej jej w oparciu o art.46 w zw. z art.29 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. (j.t. Dz.U 2015.748.ze zm.)

Świadczenie to od 01.03.2013r. wynosiło 4724,83 zł miesięcznie.

Po osiągnięciu ustawowego wieku emerytalnego decyzją z dnia 25.04.2013r. znak (...) na podstawie art.24 w/w ustawy emerytalnej przyznano odwołującej prawo do emerytury ustawowej którą zawieszono ponieważ było to świadczenie mniej korzystne od dotychczas pobieranego.

We wniosku z dnia 30.07.2015r. odwołująca domagała się przeliczenia tego świadczenia emerytalnego w związku z art. 174 ust.2a ustawy emerytalnej w zakresie okresów opieki nad dzieckiem.

Załatwiając ten wniosek pozwany decyzją z 17.09.2015r. znak (...) dokonał ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego odwołującej. Okres opieki nad dziećmi odwołującej wynoszący 3 lata i 4 miesiące przeliczył zgodnie z art.174 ust.2a ustawy emerytalnej z zastosowaniem przelicznika 1,3% za każdy rok.

Mając na względzie w taki sposób ponownie ustalona wartość kapitału początkowego pozwany zaskarżona decyzją przeliczył wysokość emerytury poczynając od dnia 01.07.2015r.

Wypłata tak przeliczonej emerytury ustawowej została jednak nadal zawieszona ponieważ mimo zwiększonego na skutek przeliczenia kapitału początkowego z kwoty 469917,83zł do kwoty 486787,60 zł wysokość tej emerytury okazała się niższa od pobieranej przez odwołującą emerytury wcześniejszej.

Właśnie z tą decyzją nie zgodziła się odwołująca uważając ,że okres opieki nad dziećmi winien być przeliczany w sposób określony w ustawie z dnia 05.03.2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U.2015.552) również w przypadku obliczania emerytury a nie tylko kapitału początkowego.

W tak ustalonym – bezspornym – stanie faktycznym sąd I instancji uznał odwołanie za bezzasadne.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art.1 pkt 4 ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2015.552. .) w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie Dz. U. z 2015.748. z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany (m.in.) : w art. 174 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2a. Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.";

Słusznie pozwany zauważył , że wynikająca z przepisu art.174 ust.2a ustawy emerytalnej zasada uwzględniania okresów opieki nad dzieckiem przy zastosowaniu wskaźnika 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok ma zastosowanie wyłącznie przy ustalaniu kapitału początkowego uwzględnianego przy ustalaniu wysokości emerytury obliczonej według nowych zasad a więc w systemie zdefiniowanej składki tj. z zastosowaniem art.26.w zw. z art.25 ustawy emerytalnej.

Przepis ten – w uznaniu sądu - nie może mieć i nie ma zastosowania do świadczenia pobieranego przez odwołującą jako najkorzystniejsze , a więc wcześniejszej emerytury jako ustalonej na podstawie art.53 ustawy emerytalnej.

Zdaniem sądu nie może tu być mowy o naruszeniu przepisów Konstytucji RP , co zarzuca skarżąca a w szczególności zasady sprawiedliwości społecznej, równości wobec prawa ,wolności człowieka oraz prawa do własności i jej ochrony.

Abstrahując od tego, że dwie ostatnie zasady wydają się nie mieć żadnego związku z przedmiotem sporu podkreślenia wymaga fakt, że to właśnie zasada równego traktowania ubezpieczonych w obrębie tego samego systemu legła u podstaw wprowadzenia regulacji art.174 ust.2a.

Uzasadniając tę regulację wskazano, że na podstawie obecnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych z budżetu państwa opłacana jest składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem (przez okres do 3 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 5. roku życia, a w przypadku dziecka, które z powodu stanu zdrowia potwierdzonego orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wymaga osobistej opieki tej osoby, przez okres do 6 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia).

Okres opieki nad dzieckiem po 1998 r. jest zatem okresem ubezpieczenia, który przekłada się na wysokość emerytury.

Na tle tych rozwiązań sąd akcentował kwestię kapitału początkowego ustalanego dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. przed dniem 1 stycznia 1999 r. rozpoczęli swoją aktywność zawodową, w trakcie której realizowali swoje zadania rodzicielskie przebywając na urlopie wychowawczym. Przy ustalaniu kapitału początkowego okres takiego urlopu jak również okres niewykonywania pracy w związku z opieką nad dzieckiem w wieku do 4 lat (w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie do 6 lat, a w przypadku dziecka, na które przysługiwał zasiłek pielęgnacyjny dodatkowo do 3 lat) jest uwzględniany jako okres nieskładkowy.

W art.1pkt 5b projektu ustawy zaproponowano, aby okres wskazanych urlopów był uwzględniany jako okres składkowy przy ustalaniu kapitału początkowego.

Wprowadzenie takiego rozwiązania jako zasady dla wszystkich osób, które nabywają prawo do emerytury z nowego systemu, bez względu na to, czy osoby ubezpieczone skorzystały z takiego urlopu przed czy po wprowadzeniu nowego systemu emerytalnego byłoby zgodne z zasadą równego traktowania ubezpieczonych w obrębie tego samego systemu. Nie można zatem zasadnie twierdzić, że jest to regulacja naruszająca zasadę sprawiedliwości społecznej czy też równości wobec prawa.

Mając to wszystko na względzie w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. sąd orzekł jak w wyroku.

Apelację od powołanego orzeczenia wywiodła K. M., domagając się zmiany wyroku i uwzględnienia odwołania w całości.

Pozwany organ rentowy nie zajął wobec wniesionej apelacji merytorycznego stanowiska.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej jest bezzasadna.

Mając na uwadze treść apelacji i postawionych w niej zarzutów Sąd Apelacyjny stwierdził że zachodzą przesłanki kodeksowe dla sporządzenia uzasadnienia w trybie art. 387§2¹k.p.c.

Nietrafne są zarzuty naruszenia wskazanych przepisów prawa materialnego

W myśl z art.1 pkt 4 ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2015.552.) w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie Dz. U. z 2015.748. z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany (m.in.): w art. 174 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2a. Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.";

Słusznie wskazywał sąd I instancji , że wynikająca z przepisu art.174 ust.2a ustawy emerytalnej zasada uwzględniania okresów opieki nad dzieckiem przy zastosowaniu wskaźnika 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok ma zastosowanie wyłącznie przy ustalaniu kapitału początkowego uwzględnianego przy ustalaniu wysokości emerytury obliczonej według nowych zasad a więc w systemie zdefiniowanej składki tj. z zastosowaniem art.26.w zw. z art.25 ustawy emerytalnej.

Przepis ten – w uznaniu Sądu Apelacyjnego - nie może mieć i nie ma zastosowania do świadczenia pobieranego przez odwołującą jako najkorzystniejsze , a więc wcześniejszej emerytury ustalonej na podstawie art.53 ustawy emerytalnej.

Wskazać należy z całą stanowczością, że ubezpieczona wystąpiła a wnioskiem o świadczenie emerytalne w dniu 16 maja 2008 r. po ukończeniu (...) roku życia w dacie 21.11.2007 r. Wskazywała wówczas na okresy urlopu wychowawczego przypadające na :1.01.1984 r. do 31.03.1985 r. oraz 6.09.1978 r. do 31.10.1980 r.

Okresy te uwzględniono jako nieskładkowe w decyzji przyznającej emeryturę z dnia 13 sierpnia 2008 r. na podstawie art.46 w związku z art.29 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Było to zgodne z brzmieniem art.53 ustawy emerytalnej w związku z art. 7.

Decyzją z 25 kwietnia 2014 r. przyznano ubezpieczonej świadczenie emerytalnej w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, kierując się wskazaniem art. 24 ustawy emerytalnej. To świadczenie okazało się jednak finansowo mniej korzystne.

Wskazać należy, że w rozpoznaniu wniosku o przeliczenie świadczenia w myśl art.174 ust.2a ustawy emerytalnej organ rentowy prawidłowo dokonał wyliczenia przy przyjęciu za sporne okresy preferencyjnego wskaźnika 1,3% do kapitału początkowego, uzyskano jednak ponownie niższą wysokość świadczenia od dotąd wypłacanej.

Nie jest możliwe zastosowanie tego wskaźnika do naliczania emerytury , jaką aktualnie pobiera ubezpieczona to jest emerytury w wieku obniżonym.

Takie uregulowanie nie narusza przy tym – jak zarzuca apelująca – konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawnego oraz ochrony własności .

Ubezpieczona korzysta przecież z możliwości naliczenia na nowo kapitału początkowego dla ustalenia wysokości emerytury z art.24 ustawy emerytalnej. Takiego wyliczenia dokonał pozwany decyzją z 29 września 2015 r. wobec niższej wysokości tak obliczonego świadczenia , wypłacie podlega emerytura z art.29 w związku z art.46 ustawy z 17.12.1998 r.

Mając na uwadze powołaną argumentację orzeczono jak w sentencji w oparciu o brzmienie art.385 k.p.c.

del. SSO Renata Pohl	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiął
----------------------	--------------------	----------------------